

ФИЛОЛОШКО-УМЕТНИЧКИ
ФАКУЛТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

Прийемни број: 12.2. 2020

Орг. јед.	Број	Датум	Својеручно
01	414		

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ОДСЕКА ЗА ФИЛОЛОГИЈУ
ФИЛОЛОШКО-УМЕТНИЧКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

Наставно-научно веће Одсека за филологију Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу, на седници одржаној 27. 12. 2019. године (Одлука број 01-4461), предложило нас је, а Веће за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, на седници одржаној 22. 01. 2020. године (Одлука број IV-02-7/22) именовало нас је у Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације *Траума и сећање у прози Казуа Ишигура* кандидата **Тијане Матовић**. Захваљујући на поверењу, Наставно-научном већу Одсека за филологију подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

I Опис докторске дисертације

Текст докторске дисертације *Траума и сећање у прози Казуа Ишигура* кандидата Тијане Матовић, написане под менторством др Николе Бубање, ванредног професора, суштински се састоји из две целине: теоријско-методолошке, у оквиру које се успостављају теоријски модели студија сећања и студија трауме, и аналитичке целине, која се састоји из аналитичко-синтетичког рада на примарном корпусу с обзиром на одабране теоријске углове.

Дисертација има укупно 417 страница текста стандардног (1,5) прореда, и следеће формалне сегменте: Наслов, Идентификациона картица докторске дисертације, Садржај, Резиме и Кључне речи (на српском и енглеском језику), I Увод, II Теоријски оквир, III Романи Казуа Ишигура: сећање на трауму и траума сећања, IV Закључак и V Библиографија.

Уводно поглавље – Уводно поглавље је формално монолитно, а тематски доноси напомене о методама анализе, преглед литературе (SoTA – state-of-the-art) и мапу истраживања и резултата.

Ишигурова проза се најпре идентификује као мотивисана постмодернистичком наративном стратегијом (од неповерења према (жанровским и идеолошким) метанаративима и привилеговања ограничене перспективе лика, преко флуидности онтолошки непоуздане наратије, до растакања субјективности у екс-центричним, иронијским неподударањима између идеалистички и нормативно конципираног наративног идентитета) унутар које се, међутим, не дозвољава привилеговање дискурзивности наспрам наративног гласа, који је центрира. С тим у складу, методолошки поступак се одређује као „аналитичко-синтетички, херменеутички и деконструктивистички”, уз употребу интердисциплинарног теоријског модела, који интегрише теорије сећања и теорије трауме са постструктуралистичким и психоаналитичким теоријама.

Преглед литературе указује на десидерат који се огледа у изостанку „доследног проматрања из позиције постструктуралистичких, и психоаналитичких поставки које су у сагласју са налозима постструктурализма” као и у потреби да се Ишигуров последњи

роман, *Закопани мин* (2015), позиционира у односу на остатак Ишигуровог романескног окупа”.

Друго поглавље, „Теоријски оквир“, састоји се из две веће формалне целине – 1. Теорије сећања и 2. Теорије трауме – које су додатно формално сегментирани на 6, односно 4 потпоглавља.

Теорије сећања састоји се из следећих 6 потпоглавља: Метафорика сећања: историја концептуализације процеса сећања, Темпоралност сећања: феноменологија и деконструкција времена, Наративност сећања: приповедне конфигурације историје и фикције, Непоузданост сећања: субјективност, идентитет и проблем аутобиографије, Студије сећања: сећање и (пост)модернитет и Колективно сећање: идеологија, етика и проблем опроштаја.

У потпоглављу Метафорика сећања: историја концептуализације процеса сећања анализирана је концептуализација сећања у филозофији, култури и књижевности, те су представљене релевантне метафоре природног и вештачког сећања уз посебно истраживање динамике сећања и заборављања.

У потпоглављу Темпоралност сећања: феноменологија и деконструкција времена указано је на динамику која је „на другачији начин конципирана у космолошкој визури дијахронијске, каузалне линеарности и приватној визури синхронијске, асоцијативне логике”. Истакнуто је да је иронизација космолошког времена везана за подривања хронологије, а иронизација приватног времена за деконструкцију жанра, која указује на рикеровско „немушто време”.

У потпоглављу Наративност сећања: приповедне конфигурације историје и фикције разматран је однос историјског и приповедног, као и однос сећања и фантазије у аутобиографском наративу, док су анализирани миметички и метафорички потенцијали књижевног текста, као и могућности иронизације, посебно у смислу непоузданости наратива.

У потпоглављу Непоузданост сећања: субјективност, идентитет и проблем аутобиографије разматрани су модели непоузданости наратива која је доведена је у везу са непоузданошћу сећања, те са проблемом идентитета као наративног, али и са упориштем наративне истинитости текста у дијалогској динамици.

У потпоглављу Студије сећања: сећање и (пост)модернитет мапиран је развој студија сећања крајем двадесетог века и његова веза са (пост)модернитетом, док се у потпоглављу Колективно сећање: идеологија, етика и проблем опроштаја анализира колективно сећање, из угла пракси репрезентације, и у односу на културни идентитет и историјски наратив. Такође су дефинисани концепти архиве и канона сећања, идеологије, носталгије и опроштаја као етичке и идеолошке праксе.

Целина Теорије трауме састоји се из следеће 4 формалне целине: Теоријско залеђе студија трауме и етички обрт, Траума у хуманистичким наукама и књижевности: немогуће сећање и могући наративи, Траума у психоанализи: несвесно Сигмунда Фројда и „пропуштени сусрет са Реалним” Жака Лакана и Траума као постструктуралистичка парадигма и деридијанска деконструкција трауме.

У потпоглављу Теоријско залеђе студија трауме и етички обрт, етички обрт је контекстуализован културно-историјски и идеолошки, али и у смислу подвојености студија трауме као реакције на постмодернистички релативизам засноване на постструктуралистичким теоријама.

У потпоглављу Траума у хуманистичким наукама и књижевности: немогуће сећање и могући наративи, преиспитана је актуелност феномена трауме у књижевности, те динамика накнадности и модалитети онеобичене темпоралности. Траума је означена као „харизматична и двострука рана, а сведочење о трауми као говорни чин, који производи емпатично узнемирење и захтева дешифровање конфигурација сећања, а не разоткривање постулиране истине”.

У потпоглављу Траума у психоанализи: несвесно Сигмунда Фројда и „пропуштени сусрет са Реалним” Жака Лакана, образложени су концепти „конфликтне трауматичне сцене”, несвесног у језику и симптома као индикације за присилу понављања у дискурзивном поретку. Између меланхоличне апсорпције идеала и рада жалости је успостављена разлика, али су они посматрани и као међузависни процеси.

У потпоглављу Траума као постструктуралистичка парадигма и деридијанска деконструкција трауме, показано је да су „*Unheimlich* онеобичење, удвајање и жеља као формативна за субјективност”, релевантни за деридијанску деконструкцију трауме, у којој се она посматра као својство процеса означавања, али и као индикација етичке проблематике.

Највећи део дисертације (иако је теоријски део веома обиман) чини њен аналитички део, који се састоји из седам поглавља, у оквиру којих је анализиран примарни корпус. Овај део дисертације суштински је структуриран према сегментима корпуса, односно према појединачним романима (иако, како се види већ из наслова поглавља, сегменте и тематски одређује и поставља у међуодносе). Уз то, структурирање је вођено и хронолошки, с обзиром на време публикавања појединачних романа, што је поступак успешно примењиван и у теоријском делу, а којим се подвлачи утисак о јасној структури, упркос комплексној и нијансираној проблематици обрађиваној на широко постављеном корпусу.

Тако се прво поглавље аналитичког дела дисертације обраћа роману *Бледи обриси брда*, насловљено је Бледи обриси брда: наративна истина непоузданости сећања на трауму и садржи контекстуализацију романа коју прате три потпоглавља: Наративне елипсе: белине немогућег сећања на трауму, Спектралност трауме: метафорички реализам и пастиш жанрова, и Сећање на себе посредством другог и макабристичко трауме. Њима се *Бледи обриси брда* тумаче узимајући у обзир „аутофикционално онеобичавање наратива сећања путем стратегија удвајања, селективности, онтолошки иронизоване перспективе, те пастиша жанрова колонијалних наратива, прича о духовима и аутобиографског жанра”. У поглављу се елаборира поставка да је у роману тајна спектралности трауме представљена наративним онеобичавањем, и анализира у контексту неизводљивог трауматичног сећања.

Друго поглавље аналитичког дела дисертације обрађује роман *Сликар пролазног света* и насловљено је Сликар пролазног света: механизми реконфигурације аутобиографског наратива и друштвени аспекти трауме. Као што је то случај са претходним поглављем, и овде се најпре суштински и контекстуално уоквирује поглавље, које се затим сегментира на три потпоглавља: Жанр дневника у служби аутобиографије као разоб-личења, Развојни пут сликара као парадигма наративног идентитета и етичких релација и Асоцијативна симптоматичност трауме и траг који растаче темпоралност. У овом поглављу се роман *Сликар пролазног света* посматра из угла начина на који аутобиографско разобличава наратора који је истовремено и протагониста; анализом се

показује да „дневнички записи иронизују дистинкцију између приватног и јавног, те и ону између сећања као аутохтоног и историје као референцијалне”. Та врста нарративизације истине је доведена у везу са „истовременим арогантним уздицањем и понизним евакуисањем лика као субјекта трауме, која симптоматично опседа његове покушаје осмишљавања свог нарративног идентитета”.

Треће поглавље аналитичког дела дисертације обрађује роман *Остаци дана* и насловљено је Остаци дана: (пре)исписивање аутобиографског наратива и траума реконфигурисаних перспектива. Идући за истим структурним обрасцем на плану организације поглавља, најпре се уоквиравају три потпоглавља, уз за читаву дисертацију карактеристично увођење интересантних и вредних, а истовремено готово анегдоталних гледишта самог аутора: Достојанство као есенцијалистичка концептуализација личног и националног идентитета, Трасирање аутобиографског наратива као спреге личне и јавне историје, Трауматизам као последица ретроактивног преисписивања прошлости. Проблемски, читаво поглавље се наставља на претходно, и анализира стратегије самопредстављања протагонисте-наратора. У случају *Остатака дана*, оне се виде као проистекле из идеалистичке концепције личног, док се истиче да „нараторово свођење идентитета на истост карактера бива иронизовано перформативношћу тог идентитета”. Како кандидаткиња истиче „реконфигуративне стратегије преисписивања аутобиографског наратива ретроактивно трансформишу тријумфалне животне прекретнице у трауматичне, док се путописни жанр и наратив о потрази тумаче као иронизовани, управо путем реконфигуративног процеса сећања, који их оставља незаокруженим и недовршеним”.

Четврто поглавље аналитичког дела дисертације обрађује роман *Без утехе* и насловљено је Без утехе: синхронија меморијског пејзажа и лавиринти трауме. На трагу претходних поглавља, кандидаткиња најпре подробно контекстуализује роман (без обзира на његову деконтекстуализованост) расветљавајући основне поставке и уз помоћ ауторових накнадних коментара. Ово поглавље има четири потпоглавља: Просторно-временске одлике света романа *Без утехе*, Фокализација и апропријација у Рајдеровом меморијском пејзажу, Колективно сећање и сабласт колективне трауме и Неутешни Рајдер и рекурзивност трауме. У поглављу се процеси сећања тумаче „путем надреалистичких мотива, дисторзија хронотопа, онеобичене фокализације и апропријације ликова, те лавиринтске рекурзије, која упућује на присилу понављања везану за формативну трауму”.

Пето поглавље аналитичког дела дисертације обрађује роман *Кад смо били сирочад* и насловљено је Кад смо били сирочад: сећање између реализма и експресионизма и (не)могућност (детективног) залечења трауме. По устаљеном структурном моделу, уводну контекстуализацију следи расправа сегментирана у три потпоглавља: Свет насељен сирочићима: изгубљена илузија порекла и носталгични идеализам, Сучељавање дијахроније реализма и синхроније експресионизма као модела сећања и нарративног идентитета и Детектив у земљи чуда: криптичност трауме. У овом поглављу у целини, предочено је да је роман *Кад смо били сирочад*, делом као и у роману *Без утехе*, „експресионистичко стилизовање синхроније приватног времена и асоцијативних идеализација протагонисте-наратора”, иако је ово у опозицији са првим делом романа, који дијахронијски представља развој протагонисте као сирочета који постаје детектив.

Шесто поглавље аналитичког дела дисертације обрађује роман *Не дај ми никада да одем* и насловљено је Не дај ми никада да одем: траума алтеритета и носталгија као

утопија сећања. Краћу сижејну контекстуализацију прате три потпоглавља: Метафорички потенцијали жанра и трасирање развоја наративног идентитета путем сећања, Трауматични поглед Другог и оригиналност копије, и Носталгија као имагинарно уточиште од смрти (сећања) и палимпсестни траг сећања. И у овом роману ауторка уочава иронизованост жанрова (у овом случају, научно-фантастичног и дистопијског жанра) које сматра десензационализованим „посредством приповести клона чији је фокус на интимним односима и носталгији као уточишту од губитка афилијација са другим, односно са другим у оквиру наратива сећања.”

Седмо поглавље аналитичког дела дисертације обрађује последњи Ишигуров роман *Закопани цин* (који је иницијално и мотивисао проблемску усмереност читаве дисертације) и насловљено је Закопани цин: траума на размеђи индивидуалног и колективног заборав. До краја доследно спроведена структура поглавља је и овде итерирана: контекстуализацију прате три потпоглавља: Наратив о потрази и жанр фантазије у служби алегоризације сећања, Заборав као одсутни траг сећања и наметнута амнезија и Апорије опроштаја и (не)могућа екскавација закопаних цинова личних и колективних траума. У поглављу се жанр фантазије и наратив о потрази тумаче као средства алегоризације колективног сећања које је истовремено и индивидуално сећање, што је са аспекта теме дисертације јединствено у Ишигуровом опису (иако су наговештаји истог детектовани и у роману *Без утехе*). Потрага се у *Закопаном цину* испоставља као потрага за сећањем које би потврдило целовитост сопства. Међутим, показује се да се (изгубљена) сећања не могу повратити, зато што се „конфигурација сећања као наратива, који захтева размену и реитерацију у дијахронијској димензији, не може свести (само) на тренутну актуелизацију”.

У Закључку, Матовић у сажетом облику сумира најважније закључке дисертације концизно и ефикасно. Закључак упућује на то да анализирани „стратегичке исписивања личних и колективних наративних идентитета јесу оне које нам пружају увид у динамику наратива којима се и ми осмишљавамо, који нас творе, али који поседују и потенцијал да нас као осмишљене разоре”. Наспрам текстуалне природе идентитета, Матовић види „рефлексивну носталгију, као и саобразје меланхолије и рада жалости, несамерљивост етичке релације и монструозност неинституционалног опроштаја, премда назнаке упоришта вере и љубави остају на маргинама Ишигурових прозних наратива”.

II Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у одређеној научној области

Истраживање трауме и посебно сећања у књижевним текстовима на домаћој, англистичкој сцени се интензивирало (чему је допринела и сама ауторка дисертације) у односу на време формулисања теме дисертације, али је и даље махом тангентно и спорадично. То сведочи о десидерату који ова дисертација попуњава, али и о актуелности и значају материје коју покрива.

У том смислу је дисертација у жижу анализе, како је и планирано у пријави теме, ставила књижевно-теоријска и дискурзивна својства Ишигурове прозе, која су маркирана сећањем као феноменом чија деконструкција доводи у питање модернистичку концепцију идентитета. Штавише, дисертација је показала како сећање као учесник у обликовању идентитета није само условљено перцепцијом, већ перцепцију и производи. Шире

гледано, дисертација заправо жели да открије механизме којима сублимирамо реалност, а истовремено показује да траума и наративизација сећања прожимају појединачну и колективну тежњу за изналагањем одрживих животних парадигми, чију постојаност Ишигурова фикција (де)конструираше. У том смеру, смисао идентитета, обликованог сећањем, показује се као конструисан и перформативан, подложен сталној реконфигурацији, али дисертација не игнорише ни носталгију и меланхолију, па ни веру и љубав, који су на маргинама, али, како кандидаткиња истиче, на маргинама којима Ишигуро даје на значају.

Ова дисертација оригинални допринос остварује и у конципирању и апликацији јединственог теоријског модела, који је уједно и адаптиран за потребе Ишигурове поетике, али је и суштински продуктиван, будући да открива интерпретативне домене који нису били предвиђени иницијалним хипотезама, попут етике у књижевном тексту. Стога, овако конципиран теоријски модел, који повезује постструктуралистичке теорије и културолошке студије (сећања и трауме), има потенцијал да буде примењив и у контексту тумачења текстова широког опсега савремених писаца, преваходно због интердисциплинарности интегрисане у оперативну парадигму овог теоријског модела, а која пружа увид у комплексну повезаност између тематског, наративног и жанровског слоја прозних текстова.

Дисертација својим општим увидима и закључцима сеже и изван непосредног поља струке, те је вољна да развејава и опште друштвене стереотипе везане за теме сећања и трауме: тако, доследно свом теоријском моделу, кандидаткиња показује како се траума не сме сводити на догађај, јер она подразумева увек одложено, ретроактивно преиспитивање и поновно исписивање тог догађаја, из, како се наводи „позиције ситуираности у поретку на чију провизорност упућује”.

Дисертација такође битно доприноси истражености примарног корпуса како на домаћој сцени, тако и у глобалним оквирима. Најпре, обухватајући читав прозни опус, у дисертацији се успостављају интегративне линије тумачења Ишигурове прозе; тако се показује како батлер Стивенс у *Остацима дана* пројектује „утопијски симулакрум неприкосновеног достојанства” сличан оном који пројектује Оно у *Сликару пролазног света*, док остаци дана, као аспекти неуклопљиви у Стивенсову концептуализацију личног идентитета, реферирају према закопаним џиновима као потискиваним или забрањеним траумама из Ишигуровог последњег романа.

Широким интерпретативним потезима, као што је указивање на симболизацију ишчашене субјективности статусом сирочета у роману *Кад смо били сирочад*, или померање фокуса са неспособности клонова за побуну ка откривању интерних агона „између жеље за слободом и жеље за осмишљавањем путем наратива који су им понуђени”, Матовић премашује покривање широког терена мапираног теоријским апаратом, и не затвара врата естетици примарне грађе: тако се суптилно указује на то да касета из *Не дај ми никада да одем*, као изгубљено нађена у кутку света, произилази из модела метафоризације сећања, и идентификује се као „палимпсестна меморабилија” арбитрарних значитеља који се реитерацијом уграђују у наративе осмишљавајуће за субјективност.

Последњи објављени роман *Закопани џин* (2015) био је готово потпуно неистражен у време пријаве дисертације, а ипак је представљао најдиректнији повод за Нобелову награду коју је Ишигуро добио. Високо признање је нагло подстакло продукцију везану за

Ишигуров опус, па тако и за његов последњи роман, али је оно истовремено и потврда актуелности и квалитета грађе, и то неистражене грађе, којом се ова дисертација бави. У овом делу дисертације се идентификују јединствени развоји према питањима опроштаја и заборављања. Осим тога, како је већ раније истакнуто, по први пут се третира феномен колективног сећања, који је у претходних шест романа само имплицитно наговештен, те је дисертација и у том смислу попунила неистражен терен, не пропуштајући проблеме колективног, односно националног идентитета који из овога произилазе. Забрана сећања у име заорава, као модела институционално наметнутог опроштаја, интерпретира се као изазвана и срушена супротстављеним али и аналогним апсолутистичким моделом освете, док се на примеру протагониста истовремено показује да испод институционалног сећања и заорава вребају личне и породичне трауме и губици.

III Оцена да је урађена докторска дисертација резултат оригиналног научног рада кандидата у одговарајућој научној области

Дисертација *Траума и сећање у прози Казуа Ишигура* показује како је мишљење о Ишигуровој прози могуће и потребно одредити перспективом која, осим традиционалних, у обзир узима теоријско-филозофска сазнања која творе нове оквири књижевног проучавања трауме и сећања. У том смислу је докторска дисертација Тијане Матовић показала да трауматично фигурира у Ишигуровом романескном опусу као конституент аутобиографске и колективне само-дефинишуће нарације.

Интерпретативно, дисертација је показала да су у Ишигуровим романима механизми сећања интегрални, процедурални аспект идеологије жанра, структуре радње и идентитетски-конфигуративних поступака ликова. На ретроактивност, уписану у феномен трауме и зависну од перспективизма приповедног гласа и симболичког контекста света фикције, такође је у Ишигуровој прози указано као на битан аспект наративног остваривања механизма сећања. У дисертацији су потцртани и недостаци дескриптивног модела тумачења Ишигуровог опуса, путем анализе његовог подривања миметичког реализма и жанровских поставки, при чему се и Ишигуров последњи роман, *Закопани џин*, синтетички и критички интегрише у остатак његовог опуса, али се указује и на његову специфичност по питању наративног гласа и тематизације колективног сећања.

Најзад, дисертација је померила схватање књижевног идентитета и у смислу жанровских условљености и изобличења: жанровски оквири Ишигурових романа подређени су фигурацији дискурзивног, које је условљено трауматичним одступањем од конвенционалних захтева моделирања фикције и стварности. У том смислу Матовић гради аргументе о иронизацији жанра (детективски, фантастични, жанр потраге и артуријанске романсе, дистопије...).

Уз то, Матовић је доследно консултовала и педантно референцирала сву релевантну литературу која се непосредно или општетеоријски односи на релевантну проблематику. Вредност дисертације је и у тој широко и детаљно обрађеној литератури, док посебну вредност представља педантна и талентована анализа примарног корпуса у

(интер)текстуалном, контекстуалном и теоријском хоризонту. Према свим научним критеријумима, докторска дисертација *Траума и сећање у прози Казуа Ишигура* Тијане Матовић представља значајно и оригинално научно дело.

IV Преглед остварених резултата рада кандидата у одређеној научној области

Кандидаткиња Тијана Матовић до сада је објавила 1 монографију националног значаја (M42) и 26 радова у категорисаним публикацијама, од чега 13 у тематским зборницима међународног значаја (M14), 1 у часопису међународног значаја (M23), 2 у зборницима радова са научних скупова међународног значаја (M33), 5 у тематским зборницима радова националног значаја (M45), 5 у часописима националног значаја (2xM51, 2xM52 и 1xM53).

Научни радови објављени у тематским зборницима међународног значаја (M10):

1. Тијана Матовић, Византија у делу Радослава Петковића: путеви ка историји као изналажења себе, *Зборник са Међународног научног округлог стола Византија у (српској) књижевности и култури од средњег до двадесет и првог века*, ур. Драган Бошковић, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2013, 187-196. (UDK 94(495.02):821.163.41.09 Petković R. / ISBN 978-86-85991-57-8) **M14**
2. Тијана Матовић, Траума као сведочење о немогућем сећању у драми *Разнесени* Саре Кејн, *Језик, књижевност и култура: тематски зборник радова са трећег Међународног научног скупа Наука и савремени универзитет*, ур. Бојана Димитријевић, Филозофски факултет, Ниш, 2014, 438-449. (UDK 821.111.09-2 Кејн S. / ISBN 978-86-7379-349-8) **M14**
3. Тијана Матовић, Терор демократије у истражном дискурсу позних драма Харолда Пинтера, *Језик, књижевност, дискурс: зборник радова: књижевна истраживања*, ур. Весна Лопичић и Биљана Мишић Илић, Филозофски факултет, Ниш, 2015, 261-272. (UDK 821.111.09-2 Pinter H. / ISBN 978-86-7379-368-9) **M14**
4. Тијана Матовић, Канибализам као симптом дехуманизованог бића: егзиланти у роману *Предатор* Владимира Арсенијевића, *Хуманизам: култура или илузија?: тематски зборник у две књиге, Књига 2*, ур. Александра Вранеш и Љиљана Марковић, Филолошки факултет, Београд, 2015, 243-253. (UDK 82.09(082) / ISBN 978-86-6153-285-6) **M14**
5. Тијана Матовић, Рат и траума у драми Дејвида Рејба *Sticks and Bones*, *Српски језик, књижевност, уметност: Зборник радова са IX међународног научног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу (24-25. X 2014), Књига II, Рат и књижевност*, ур. Драган Бошковић и Часлав Николић, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2015, 87-94. (UDK 821.111(73)-2.09 Rabe D. / ISBN 978-86-85991-81-3) **M14**
6. Тијана Матовић, *Wings of Desire: Pleas for Humanity in Mark Ravenhill's Faust is Dead and Sarah Kane's Cleansed, Highlights in Anglo-American Drama: Viewpoints*

- from Southeast Europe*, ур. Радмила Настић и Весна Братић, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle, UK, 2016, 76-99. (ISBN 978-1-4438-8682-6) **M14**
7. Тијана Матовић, Trauma and the (de)construction of meaning in Leslie Marmon Silko's "Lullaby", *Језик, књижевност, значење: зборник радова: књижевна истраживања*, ур. Весна Лопичић и Биљана Мишић Илић, Филозофски факултет, Ниш, 2016, 357-366. (UDK 821.111(73).09-32 Silko L. M. / ISBN 978-86-7379-408-2) **M14**
 8. Тијана Матовић, Ко свира магичну гитару у роману *Блуз резервата Шермана Алексија?*, *Српски језик, књижевност, уметност: Зборник радова са X међународног научног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу (23-25. X 2015), Књига II, Rock 'n' roll*, ур. Драган Бошковић и Часлав Николић, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2016, 205-213. (UDK 821.111(73)-31.09 Sherman A. / ISBN 978-86-85991-95-0) **M14**
 9. Тијана Матовић, The temporal aspects of remembering past trauma in Kazuo Ishiguro's *A Pale View of Hills*, *Језик, књижевност, време: зборник радова: књижевна истраживања*, ур. Весна Лопичић и Биљана Мишић Илић, Филозофски факултет, Ниш, 2017, 469-477. (UDK 821.111.09-31 Ishiguro K. / ISBN 978-86-7379-445-7) **M14**
 10. Тијана Матовић, Неизрецивост трауме у роману *Бледи обриси брда* Казуа Ишигура, *Српски језик, књижевност, уметност: Зборник радова са XI међународног научног скупа одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу (28-29. X 2016), Књига II, Тишина*, ур. Драган Бошковић и Часлав Николић, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2017, 129-137. (UDK 821.111-31.09 Ishiguro K. / ISBN 978-86-80796-08-6) **M14**
 11. Тијана Матовић, Trauma theory as an interpretative framework of Kazuo Ishiguro's novels, *Језик, књижевност, теорија: тематски зборник радова*, ур. Весна Лопичић и Биљана Мишић Илић, Филозофски факултет, Ниш, 2019, 565-579. (UDK 821.111.09 Ishiguro K. / ISBN 978-86-7379-495-2) **M14**
 12. Тијана Матовић, Заборављена места смрти у *Закопаном џину* Казуа Ишигура, *Гробља: Књижевно-културна материјализација смрти*, ур. Драган Бошковић, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2019, 269-278. (UDK 821.111-31.09 Ishiguro K. / ISBN 978-86-80796-49-9) **M14**

Научни радови објављени у часописима међународног значаја (M20):

1. Тијана Матовић, Healing and recuperation in Louise Erdrich's story "The Bingo Van", *Neohelicon*, 44 (1), Akadémiai Kiadó, Будимпешта, Мађарска, 2017, 161-168. (DOI 10.1007/s11059-017-0373-1 / ISSN 0324-4652 (Print) 1588-2810 (Online)) **M23**

Научни радови објављени у целини у зборницима радова са научних скупова међународног значаја (M30):

1. Тијана Матовић, Embracing stereotypes as a fictional escape from reality: Fluctuating identities in D. H. Hwang's *M. Butterfly*, *English studies today: prospects and perspectives: selected papers from the second conference English Language and*

- Anglophone Literatures Today (ELALT2), ур. Зорица Ђерговић-Јоксимовић и Сабина Халупка-Решетар, Филозофски факултет, Катедра за англистику, Нови Сад, 2014, 293-302. (UDK 821.111(73).09-2 Hwang D. H. / ISBN 978-86-6065-265-4) **M33**
2. Тијана Матовић, Private history of the traumatized self in Sylvia Plath's *The Bell Jar*, *English studies today: words and visions: selected papers from the Third International Conference English Language and Anglophone Literatures Today (ELALT 3)*, ур. Бојана Вујин и Мирна Радин-Сабадош, Филозофски факултет, Катедра за англистику, Нови Сад, 2017, 141-152. (UDK 821.111(73).09-31 Plath S. / ISBN 978-86-6065-415-3) **M33**
 3. Тијана Матовић, The Ethics of Loss in Kazuo Ishiguro's *Never Let Me Go*, *Proceedings of the ESIDRP International Conference: English Studies at the Interface of Disciplines: Research and Practice (ESIDRP)*, Ss Cyril and Methodius University in Skopje, Скопље, Македонија, 2017, 37-48. (UDK 811.111:001.2(062) / ISBN 978-608-234-049-4) **M33**

Монографије националног значаја и научни радови објављени у тематским зборницима радова националног значаја (M40):

1. Тијана Матовић, *Стваралаштво Силвије Плат: страствене апокалипсе једног феникса*, Задужбина Андрејевић, Београд, 2013. (УДК 821.111(73).09 Плат С. / ISBN 978-86-525-0136-6) **M42**
2. Тијана Матовић, Трагедија као иницијатор друштвене реформе у драми Едварда Олбија *Коза или, ко је Силвија? (Прилози за дефиницију трагедије)*, *Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са IV Научног скупа младих филолога Србије, Књига II*, ур. Маја Анђелковић, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2013, 233-244. (UDK 821.111(73)-2.09 Olbi E. / ISBN 978-86-85991-51-6) **M45**
3. Тијана Матовић, Немогућност приче и неопходност причања: наратолошка анализа кратке приче *Ружа за Емили Вилијама Фокнера*, *Савремена проучавања језика и књижевности: зборник радова са V Научног скупа младих филолога Србије, Књига II*, ур. Маја Анђелковић, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2014, 423-433. (UDK 821.111(73)-32.09 Faulkner W. / ISBN 978-86-85991-61-5) **M45**
4. Тијана Матовић, Идеолошки аспекти романа *Предатор* Владимира Арсенијевића, *Филологије vs идеологије*, ур. Драган Бошковић, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2014, 169-180. (UDK 821.163.41.09-31 Arsenijević V. / ISBN 978-86-85991-67-7) **M45**
5. Тијана Матовић, Трагизам бића као услов среће у роману *Не дај ми никада да одем* Казуа Ишигура, *Срећа*, ур. Драган Бошковић, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2015, 249-259. (UDK 821.111-31.09 Ishiguro K. / ISBN 978-86-85991-86-8) **M45**
6. Тијана Матовић, Бајка о Црвенкапи у *Друштву вукова* Анђеле Картер: од обреда до књижевног текста, *Canis lupus између обредне маске и књижевне животиње*, ур. Јеленка Пандуревић и Маја Анђелковић, Филолошко-уметнички факултет,

Крагујевац, 2016, 303-323. (UDK 821.111-34.09 Carter A. / ISBN 978-86-80596-00-6)
M45

Научни радови објављени у часописима националног значаја (M50)

1. Тијана Матовић, Неуспех ритуално-митског обреда иницијације у драми Едварда Олбија *Коза или, ко је Силвија?* (Прилози за једну дефиницију трагедије), *Наслеђе: часопис за књижевност, језик, уметност и културу*, 28, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2014, 219-234. (UDK 821.111(73)-2.09 Albee E. / ISSN 1820-1768) **M51**
2. Тијана Матовић, End-less deconstruction of the self in Samuel Beckett's novel *The Unnamable*, *Наслеђе: часопис за књижевност, језик, уметност и културу*, 30, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2015, 23-35. (UDK 821.111-31.09 Beckett S. / ISSN 1820-1768) **M51**
3. Тијана Матовић, Mythopoetic aspects of whiteness in Sylvia Plath's poetry, *Липар: часопис за књижевност, језик, уметност и културу*, година XVIII, бр. 63, Универзитет у Крагујевцу, Крагујевац, 2017, 185-198. (UDK 821.111(73)-14.09 Plath S. / ISSN 1450-8338) **M52**
4. Тијана Матовић, Аутобиографија као разоб-личење у *Сликар у пролазног света и Остацима дана* Казуа Ишигура, *Липар: часопис за књижевност, језик, уметност и културу, Историја и фикција*, година XX, бр. 70, ур. Душан Живковић и Јелена Арсенијевић Митрић, Универзитет у Крагујевцу, Крагујевац, 2019, 70-82. (UDK 821.111-31.09 Işiguro K. / ISSN 1450-8338) **M52**
5. Тијана Матовић, Negating the human: Political correctness in David Mamet's play *Oleanna*, *Липар: часопис за књижевност, језик, уметност и културу*, година XIII, бр. 48, Универзитет у Крагујевцу, Крагујевац, 2012, 73-81. (UDK 821.111(73)-2.09 Mamet D. / ISSN 1450-8338) **M53**

Тијана Матовић је млад научник са резултатима зрелог истраживача: са публикавањем је кренула рано (2012. године) и у претходних 7 година објавила 27 научних резултата, или готово четири резултата годишње, чиме је показала и продуктивност и конзистентност свог научног ангажмана, док о квалитету резултата сведочи њихов пласман у високо ранжираним публикацијама.

Такође, Тијана Матовић има и већи број саопштења (24) на националним и међународним научним скуповима:

1. Тијана Матовић, Трагедија као иницијатор друштвене реформе у драми Едварда Олбија *Коза или, ко је Силвија?* (Прилози за дефиницију трагедије), усмено излагање на IV Научном скупу младих филолога Србије *Савремена проучавања језика и књижевности*, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 17.3.2012. у Крагујевцу
2. Тијана Матовић, Embracing Stereotypes as a Fictional Escape from Reality: Plurality of Fluctuating Cultural and Sexual Identities in D. H. Hwang's *M. Butterfly*, усмено

- излагање на Другом међународном англистичком скупу *Енглески језик и англофоне књижевности данас (ELALT 2)*, Филозофски факултет, Нови Сад, 16.3.2013. у Новом Саду
3. Тијана Матовић, Немогућност приче и неопходност причања: наратолошка анализа кратке приче *Ружа за Емили Вилијама Фокнера*, усмено излагање на V Научном скупу младих филолога Србије *Савремена проучавања језика и књижевности*, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 30.3.2013. у Крагујевцу
 4. Тијана Матовић, Византија у делу Радослава Петковића: пут ка историји као изналажење себе, усмено излагање на Међународном научном округлом столу *Византија у (српској) књижевности и култури од средњег до двадесет и првог века*, у оквиру VIII Међународног научног скупа *Српски језик, књижевност, уметност*, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 2-4.11.2013. на Златибору
 5. Тијана Матовић, Траума као сведочење о немогућем сећању у *Разнесеним Саре Кејн*, усмено излагање на Научном скупу са међународним учешћем *Наука и савремени универзитет 3 (НИСУН 2013)*, Филозофски факултет, Ниш, 15-16.11.2013. у Нишу
 6. Тијана Матовић, Символика Месеца и белила/бледила у поезији Силвије Плат, усмено излагање на VI Научном скупу младих филолога Србије *Савремена проучавања језика и књижевности*, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 22.3.2014. у Крагујевцу
 7. Тијана Матовић, Терор демократије у истражном дискурсу позних драма Харолда Пинтера, усмено излагање на Научном скупу *Језик, књижевност, дискурс*, Филозофски факултет, Ниш, 25-26.4.2014. у Нишу
 8. Тијана Матовић, Канибализам као симптом дехуманизованог бића: егзиланти у роману *Предатор* Владимира Арсенијевића, усмено излагање на Научном скупу *Хуманизам: култура или илузија?*, Филолошки факултет, Београд, 15-16.5.2014. у Београду
 9. Тијана Матовић, Милица Кочовић, Ослобађање од званичне историје путем реапропријације сећања у романима *Вољена* Тони Морисон и *О љубави и сенци* Изабел Аљенде, усмено излагање на Научном скупу *Наука и слобода*, Филозофски факултет Пале, Источно Сарајево, 16-18.5.2014. на Палама, Босна и Херцеговина
 10. Тијана Матовић, Рат и траума у драми Дејвида Рејба *Sticks and Bones*, усмено излагање на IX Међународном научном скупу *Српски језик, књижевност, уметност*, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 24-25.10.2014. у Крагујевцу
 11. Тијана Матовић, Private history of the traumatized self in Sylvia Plath's *The Bell Jar*, усмено излагање на Трећем међународном англистичком скупу *Енглески језик и англофоне књижевности данас (ELALT 3)*, Филозофски факултет, Нови Сад, 21.3.2015. у Новом Саду
 12. Тијана Матовић, Trauma and the (de)construction of meaning in Leslie Marmon Silko's "Lullaby", усмено излагање на Научном скупу *Језик, књижевност, значење*, Филозофски факултет, Ниш, 24-25.4.2015. у Нишу

13. Тијана Матовић, Healing and recuperation in Louise Erdrich's story "The Bingo Van", усмено излагање на међународној конференцији *Contemporary Indigenous Realities*, Филозофски факултет, Никшић, 25-27.6.2015. у Никшићу, Црна Гора
14. Тијана Матовић, Ко свира магичну гитару у роману *Блуз резервата* Шермана Алексија?, усмено излагање на X Међународном научном скупу *Српски језик, књижевност, уметност*, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 23-25.10.2015. у Крагујевцу
15. Тијана Матовић, Бајка о Црвенкапи у „Друштву вукова“ Анђеле Картер: од обреда до књижевног текста, усмено излагање на Округлом столу *Canis lupus: између обредне маске и књижевне животиње*, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 13.12.2015. у Крагујевцу
16. Тијана Матовић, The ethics of loss in Kazuo Ishiguro's *Never Let Me Go*, усмено излагање на међународној конференцији *English Studies at the Interface of Disciplines: Research and Practice (ESIDRP)*, Blaže Koneski Faculty of Philology, Ss. Cyril and Methodius University, Скопље, 11-13.3.2016. у Скопљу, Македонија
17. Тијана Матовић, The temporal distortions of remembering past trauma in Kazuo Ishiguro's *A Pale View of Hills*, усмено излагање на Научном скупу *Језик, књижевност, време*, Филозофски факултет, Ниш, 22-23.4.2016. у Нишу
18. Тијана Матовић, Неизрецивост трауме у роману *Бледи обриси брда* Казуа Ишигура, усмено излагање на XI Међународном научном скупу *Српски језик, књижевност, уметност*, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 28-29.10.2016. у Крагујевцу
19. Тијана Матовић, A journey through memory in Kazuo Ishiguro's *The Buried Giant*, усмено излагање на трећој међународној конференцији *CELLS – Conference on English Language and Literary Studies*, Филолошки факултет, Универзитет у Бањој Луци, 9-10.6.2017. у Бањој Луци, Босна и Херцеговина
20. Тијана Матовић, Trauma theory as an interpretative framework of Kazuo Ishiguro's novels, усмено излагање на Научном скупу *Језик, књижевност, теорија*, Филозофски факултет, Ниш, 27-28.4.2018. у Нишу
21. Тијана Матовић, The psychoanalytic aspects of trauma theory in the literary interpretation of Kazuo Ishiguro's novels, усмено излагање на конференцији *Psychoanalysis, Culture and Society*, Центар за психоанализу, Middlesex University, Лондон, 9.6.2018. у Лондону, УК
22. Тијана Матовић, Memory in Kazuo Ishiguro's *The Unconsoled: Consciousness and History*, усмено излагање на међународној конференцији *Memory in Post-Conflict Societies in Central and Southeast Europe*, Humboldt University, Берлин, 23-25.10.2018. у Берлину, Немачка
23. Тијана Матовић, Заборав као сабласт сећања у *Закопаном мину* Казуа Ишигура, усмено излагање на шестом међународном симпозијуму *Уметност и контекст: заборављени уметници и уметничка дела*, огранак Српске академије науке и уметности у Нишу и Удружење грађана „Литера“, 6.9.2019. у Нишу
24. Тијана Матовић, Интимни механицизам душе у роману *Не дај ми никада да одем* Казуа Ишигура, усмено излагање на XIV Међународном научном скупу *Српски*

језик, књижевност, уметност, Филолошко-уметнички факултет, Крагујевац, 25-26.10.2019. у Крагујевцу

Свеукупно, научни резултати Тијане Матовић обележени су употребом савремене књижевнотеоријске методологије и деконструкције. Истраживала је проблеме (конструисања) женског идентитета, сећања, трагизма и трауме у савременој англо-америчкој драми и прози, а бавила се и за дисертацију релевантним примарним корпусом, укључујући најновија остварења Казуа Ишигура. Њену истраживачку продукцију карактерише зрео и смео приступ, нијансирани судови, као и завидно владање критичко-теоријским апаратом.

V Оцена о испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему

Докторска дисертација *Траума и сећање у прози Казуа Ишигура* Тијане Матовић, у потпуности је испунила циљеве и доказала хипотезе формулисане у пријави теме. Тиме се истовремено потврђује да је пријављена тема била подобна за израду докторске дисертације. Кандидаткиња је демонстрирала да тема којом се бавила има далекосежне последице на више нивоа.

Тијана Матовић се придржавала методологије зацртане у пријави теме, користећи аналитичко-синтетички, херменеутички и деконструктивни метод. Консултовала је и анализирала комплетан предвиђени примарни корпус. Опсег коришћене секундарне литературе је изузетан, како квантитативно, тако и у смислу диверзитета, односно дистрибуције теоријске, књижевно-историјске и књижевно-критичке литературе. Ширини истраживања допринела је и општа литература која се тиче психоанализе, филозофије и антропологије. Резултујућа дисертација је слојевит и деликатан текст, који хипотезе поставља дубински, одлучно и провокативно, а при том како текст дисертације одмиче, све више убеђује, готово доводећи провокативне поставке до аксиома.

VI Научни резултати докторске дисертације

Као што је видљиво из свега горе наведеног, дисертација *Траума и сећање у прози Казуа Ишигура* кандидаткиње Тијане Матовић даје значајне научне резултате на неколико нивоа.

Најпре, на плану теоријско-методолошких контекстуализација, дисертација показује деликатне увиде у начине на који су опште постструктуралистичке теорије релевантне за конкретан проблем. Педантно и убедљиво, дисертација синтетише теоријски оквир, широко захватајући и критички повезујући херменеутичке, деконструктивне и психоаналитичке теоријске оквире интерпретативних пракси, формирајући тако модел не само за аналитички део дисертације, већ и модел примењив на друге корпусе савремене прозе, који су у дослуху са задатом темом. Понуђени теоријски модел успоставља везе између постструктуралистичких теорија и културолошких студија, чиме остварује јединствени комплекс аналитичких визура и метода. Дисертација својим општим увидима раскринкава шире друштвене стереотипе показујући како се траума не

сме сводити на догађај, јер она подразумева увек одложено, ретроактивно преиспитивање и поновно исписивање.

Дисертација такође битно доприноси истражености примарног корпуса како на домаћој сцени, тако и у глобалним оквирима. Најпре, обухватајући читав прозни опус, у дисертацији се успостављају интегративне линије тумачења Ишигурове прозе, а упркос широким интерпретативним потезима не изостају увиди на микроплану.

Анализа последњег објављеног романа, *Закопани џин* (2015), посебно је релевантна, будући да је готово потпуно био неистражен у време пријаве дисертације, чиме се потврђује и актуелност и квалитет грађе, и то неистражене грађе, којом се ова дисертација бави. У дисертацији се у вези са овим романом мапирају етичке проблематике на плану књижевног текста, а поводом питања опроштаја и заборављања. Осим тога, како је већ раније истакнуто, по први пут се третира феномен колективног сећања, који је у претходних шест романа само имплицитно наговештен, те је дисертација и у том смислу попунила неистражен терен, не пропуштајући проблеме колективног, односно националног идентитета који из овога произилазе. Присилна амнезија и наметнута амнестија колективних злочина и трауматичне прошлости у *Закопаном џину* интерпретирају се уједно и као проистекле из апсолутистичког идеализма привилеговане заједнице, али и као урушене аналогно апсолутистичким моделом освете, док се на индивидуалном плану раскривају личне и породичне трауме и механизми сећања/заборава.

Повезујући савремене теорије језика, сећања и трауме са питањима идентитета и наративног сопства, дисертација даје и освежене увиде и у проблем жанра у савременим проучавањима књижевности и из новог угла осветљава питање употребе петрификованих жанровских форми и њихових иронизујућих изобличења, којима је Ишигурова проза, посебно новија, особито склона.

VII Примењивост резултата у теорији и пракси

Како из свега до сада наведеног и произилази, примењивост резултата дисертације *Траума и сећање у прози Казуа Ишигура* има више нивоа, при чему је њен примарни значај у пољу задате теме и примарног корпуса.

Најпре, дисертација ће свакако, у интегралном облику или у облику књиге као њеног деривата, представљати незаобилазну студију за будуће и садашње проучаваоце теме трауме и сећања, како на теоријском, тако и на интерпретативном плану. Комплексни опште-теоријски модел који детаљно и обимно синтетиче студије сећања, актуелизације, трауме и идентитета примењив је и на друге примарне, превасходно прозне корпусе.

Са друге стране, аналитички део дисертације такође представља важну интерпретативно-херменеутичку грађу која систематично и конзистентно третира примарни корпус и којој се може приступати и изван контекста теоријског оквира. Другим речима, дисертација ће бити корисна свим садашњим и будућим проучаваоцима Ишигуровог опуса без обзира на угао, односно модел приступа, јер је аналитичка грађа таква да је податна циљаном читању из многих углова с обзиром на ширину интерпретативног увида који није нужно ограничен теоријским оквиром. У овом смислу, посебно ће бити интересантна целина посвећена последњем Ишигуровом роману.

Најзад, дисертација ће бити корисно штиво и за проучаваоце историографске метафикције и жанровских трансмогрификација, с обзиром на уграђене увиде у иронијска изобличења жанра и њиховој спрези са наративизованим сећањем и сопством, као и за све заинтересоване за питања самоконструисања идентитета и сопства наративизацијом и непоузданим сећањем.

VIII Начин презентовања резултата научној јавности

С обзиром на то да је у процесу припреме за пријаву дисертације *Траума и сећање у прози Казуа Ишигура*, а и касније, током израде саме дисертације, Тијана Матовић публиковала више радова везаних за проблематику и доприносе дисертације, може се рећи да је дисертација посредно (мада делимично и фрагментарно) већ презентована научној јавности. Сама дисертација, њено похрањивање у електронски репозиторијум, као и чин јавне одбране такође представљају традиционалне начине презентовања резултата дисертације научној јавности.

Међутим, прави облик презентовања резултата дисертације Тијане Матовић јавности, с обзиром на свеукупни контекст, мора представљати њено целовито публиковање у форми научне књиге, јер ће једино на тај начин научна јавност имати на располагању адекватно представљену значајну и занимљиву грађу. У време убрзаног публиковања научних резултата, чак и у филологији, дисертација тражи много времена и до времена довршетка исте не само да долазе нови увиди, већ и почетни елементи дисертације бивају превазиђени најсвежијом продукцијом самог аутора. Из тог разлога, неки западни универзитети имају праксу секвенцијалног публиковања докторске дисертације у часописима чиме се признаје процесно-еволутивна природа дисертације као научне грађе. Међутим, на домаћој сцени, публиковање књиге се и даље сматра својеврсном круном научног рада, а то ова дисертација јесте у случају кандидата Тијане Матовић. Као књига, ова дисертација ће произвести реакције које ће не само представљати својеврсне продужетке ње саме – њене екстензије и наставке – већ ће значајно динамизовати мишљење и публиковање мотивисано сродним теоријским оквирима, истом или сродном примарном грађом.

У том смислу, Комисија изражава наду да научна јавност неће дуго чекати да јој ова дисертација буде предата на коришћење у форми коју заслужује – форми научне књиге.

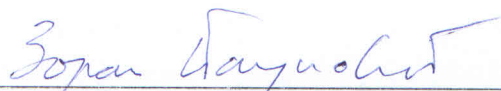
IX Закључак и препорука

Све досад наведено у Извештају недвосмислено показује да је Тијана Матовић научно и теоријски квалитетно обрадила тему трауме и сећања у прози Казуа Ишигура, показавши се као посвећен и вредан млади научник. Кандидаткиња је у својој дисертацији смислено комуницирала с релевантном теоријском и критичком, али и примарном литературом и показала доследно владање књижевнонаучном методологијом на различитим нивоима анализе. Дисертација посебно показује кандидаткињину амбициозност у погледу теоријског усмерења, способност екстраполације деликатних нијанси мишљења из теоријске литературе, те синтетисања истих са аналитичким радом на примарном тексту на педантан и научно конзистентан начин.

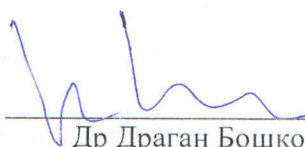
Због свега у реферату наведеног, предлагемо Наставно-научном већу Одсека за филологију Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу да прихвати овде изнесену позитивну оцену о докторској дисертацији Тијане Матовић под насловом *Траума и сећање у прози Казуа Ишигура*, и да кандидаткињи одобри усмену одбрану пред овом Комисијом.

У Крагујевцу,
26. 01. 2020.

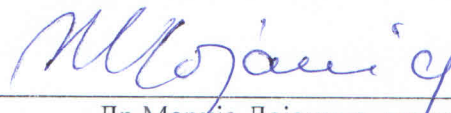
КОМИСИЈА

Др Зоран Пауновић, редовни професор (председник комисије)
Филолошки факултет Универзитета у Београду и дописни члан
Српске академије наука и уметности
Ужа научна област: Енглеска и америчка књижевност

Др Драган Бошковић, редовни професор
Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу
Ужа научна област: Српска књижевност

Др Марија Лојаница, доцент
Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу
Ужа научна област: Енглеска књижевност и култура